

SVET EVROPE
EVROPSKO SODIŠČE ZA ČLOVEKOVE PRAVICE

TRETJA SEKCIJA

PRIMER FERLIČ PROTI REPUBLIKI SLOVENIJI

(Pritožba št.77818/01)

SODBA

STRASBOURG

6. april, 2006

Ta sodba bo postala pravnomočna pod pogoji, navedenimi v členu 44 § 2 Konvencije. Možna je uredniška revizija.

V primeru Ferlič proti Sloveniji,

je Evropsko sodišče za človekove pravice (Tretja sekcija), ki zaseda v senatu, ki ga sestavljajo:

G. J. HEDIGAN, Predsednik

G. B.M. ZUPANČIČ,

Ga. M. TSATSA-NIKOLOVSKA,

G. V ZAGREBELSKY

G. E.MYJER,

G. DAVID THOR BJÖRGVINSSON,

Ga. I. ZIEMELE, *sodniki,*

in G. V.BERGER, *kot zapisnikar Sekcije*

na zasedanju za zaprtimi vrati dne 16. marca 2006,

izreklo naslednjo sodbo, ki je bila sprejeta tistega dne:

POSTOPEK

1. Primer izvira iz pritožbe (št. 77818/01) zoper Republiko Slovenijo, ki jo je slovenski državljan, g. Mitja Ferlič (»pritožnik«), vložil na Sodišču, v skladu s členom 34 Konvencije za zaščito človekovih pravic in temeljnih svoboščin (»Konvencija«), dne 26. novembra 2001.

2. Pritožnika je zastopala odvetniška pisarna Verstovšek. Slovensko vlado (»Vlada«) je zastopal njen agent, g. L. Bembič, generalni državni pravobranilec.

3. Pritožnik zatrjuje v skladu s členom 6 § 1 Konvencije, da je bila dolžina sojenja pred domačim sodiščem, v katerem je bil stranka, prekomerna. Po vsebini se je prav tako pritožil tudi zaradi pomanjkanja učinkovitega pravnega sredstva v zvezi s prekomerno dolžino postopka (Člen 13 Konvencije).

4. Dne 16. septembra 2003 je Sodišče sklenilo, da bo Vladi posredovalo pritožbo glede dolžine postopka in pomanjkanja učinkovitega pravnega sredstva s tem v zvezi. V skladu s členom 29 § 3 Konvencije je hkrati sklenilo, da je pritožba sprejemljiva in utemeljena.

DEJSTVA

5. Pritožnik je bil rojen leta 1985 in živi v Braslovčah.

6. Pritožnika je 2. februarja 1997 ugriznil pes, katerega lastnik je S.H.

7. Dne 24. aprila 1997 je pritožnik sprožil pravdni postopek zoper S.H. na Okrajnem sodišču Žalec in zahteval odškodnino v znesku 705.000,00 slovenskih tolarjev (približno 2.940 evrov) za poškodbe, ki jih je utrpel.

Pritožnik je 21. julija 1997 vložil pripravljalni spis.

Od štirih obravnav med 10. majem 1999 in 27. septembrom 1999 ni bila nobena odložena na zahtevo pritožnika.

Na zadnji obravnavi se je sodišče odločilo, da izda pisno vmesno sodbo. Izgleda, da je bila sodba, ki je pritožnikov zahtevek zavrnila, vročena pritožniku dne 1. decembra 1999.

8. Dne 16. decembra 1999 se je pritožnik pritožil na Višje sodišče v Celju. Prav tako se je pritožil S.H.

Dne 20. septembra 2000 je sodišče ugodilo obema pritožbama in vrnilo zadevo v ponovno proučitev sodišču prve stopnje.

9. Med 10. januarjem in 26. junijem 2001 je pritožnik vložil deset pripravljalnih spisov in/ali dodatnih dokaznih predlogov pri Okrajnem sodišču v Žalcu.

Od sedmih obravnav med 6. decembrom 2000 in 12. julijem 2001 ni bila nobena odložena za zahtevo pritožnika.

Na zadnji obravnavi se je sodišče odločilo, da izda pisno vmesno sodbo. Sodba, ki je zavrnila pritožnikov zahtevek, mu je bila vročena 24. oktobra 2001.

10. Dne 5. novembra 2001 se je pritožnik pritožil na Višje sodišče v Celju. Dne 26. novembra 2001 se je pritožil tudi na sklep sodišča prve stopnje z dne 15. novembra 2001 v zvezi s stroški postopka.

Dne 10. oktobra 2002 je sodišče ugodilo pritožnikovim pritožbam in vrnilo zadevo v ponovno proučitev novemu sodniku na sodišču prve stopnje.

Sklep je bil pritožniku vročen 7. novembra 2002.

11. V postopku ponovne proučitve je pritožnik med 27. junijem 2003 in 29. januarjem 2004 vložil pet pripravljalnih spisov in/ali dodatnih dokaznih predlogov.

Od dveh obravnav med 30. junijem 2003 in 13. februarjem 2004 ni bila nobena odložena na zahtevo pritožnika.

Dne 4. septembra 2003 je sodišče imenovalo sodnega izvedenca medicinske stroke M.V. Ker je pritožnik nasprotoval temu imenovanju, je sodišče dne 14. oktobra 2003 imenovalo drugega izvedenca medicinske stroke.

Na zadnji obravnavi se je Okrajno sodišče v Žalcu odločilo, da izda pisno sodbo. Sodba, ki je delno ugodila pritožbi pritožnika, mu je bila vročena 16. marca 2004.

12. Dne 19. marca 2004 se je pritožnik pritožil na Višje sodišče v Celju. S.H. se je prav tako pritožil.

Dne 9. marca 2005 je sodišče zavrnilo obe pritožbi, spremenilo pa je tisti del sodbe sodišča prve stopnje, ki se nanaša na pravne stroške

Sodba je bila pritožniku vročena 23. marca 2005.

PRAVO

I. ZATRJEVANA KRŠITEV ČLENOV 6 § 1 IN 13 KONVENCIJE

13. Pritožnik se je pritožil zaradi predolgega postopka. Člen 6 § 1 Konvencije se glasi:

»Pri uveljavljanju državljanskih pravic in dolžnosti....., je vsakdo upravičen do sojenja na sodišču v razumnem roku....«

14. Pritožnik se je po vsebini tudi pritožil, da so bila notranja pravna sredstva, ki so na voljo za predolge pravne postopke v Sloveniji, neučinkovita. Člen 13 Konvencije se glasi:

« Vsakdo, čigar pravice in svoboščine, zajamčene s to Konvencijo, so kršene, ima pravico do učinkovitih pravnih sredstev pred domačimi oblastmi, in to tudi, če je kršitev storila uradna oseba pri opravljanju uradne dolžnosti.«

A. Sprejemljivost

15. Vlada je navedla, da notranja pravna sredstva niso bila izčrpana.

16. Pritožnik je tej trditvi ugovarjal in izjavil, da dosegljiva pravna sredstva niso bila učinkovita.

17. Sodišče ugotavlja, da je ta pritožba podobna primeroma *Belinger* in *Lukenda* (*Belinger proti Sloveniji*, št. 42320/98, 2.oktober 2001, in *Lukenda proti Sloveniji*, št. 23032/02, 6.oktober 2005). V teh primerih je Sodišče zavrnilo ugovor Vlade glede neizčrpanih notranjih pravnih sredstev, ker je ugotovilo, da so bila pravna sredstva, ki so bila na voljo pritožnikom, neučinkovita. Sodišče opozarja na ugotovitve v sodbi *Lukenda*, da je kršitev pravice do sojenja v razumnem času sistemski problem, ki izvira iz neustrezne zakonodaje in neučinkovitosti sojenja.

18. V zvezi s predmetno zadevo Sodišče ugotavlja, da Vlada ni posredovala nobenega prepričljivega argumenta, ki bi od Sodišča zahteval, da ga razlikuje od svoje uveljavljene sodne prakse.

19. Sodišče nadalje ugotavlja, da pritožba ni očitno neutemeljena v okviru pomena člena 35 § 3 Konvencije. Prav tako tudi ni nesprejemljiva iz kateregakoli drugega razloga. Zato jo je treba šteti za sprejemljivo.

B) Vsebina

1. Člen 6 § 1

20. Upoštevano obdobje se je začelo dne 24. aprila 1997, ko je pritožnik sprožil postopek pred Okrajnim sodiščem v Žalcu in se je končalo 23. marca 2005 na dan, ko je bila pritožniku vročena sodba Višjega sodišča v Celju. Postopek je tako trajal več kot sedem let in enajst mesecev na dveh stopnjah sojenja, zaradi vračanja zadeve pa je bila obravnavana na šestih stopnjah.

21. Sodišče ponavlja, da je treba razumnost dolžine postopka oceniti v luči okoliščin primera in glede na naslednje kriterije: zapletenost primera, ravnanje pritožnika in pristojnih organov in pomena zadeve za pritožnika v sporu (glej, med številnimi drugimi viri, *Frydlender proti Franciji*, [GC], št. 30979/96, § 43, ECHR 2000-VII).

22. Sodišče ugotavlja, da je zamudo v tej zadevi povzročilo v glavnem vračanje zadeve v ponovno sojenje. Čeprav Sodišče ne more analizirati pravne kakovosti sodne prakse domačih sodišč meni, da glede na to, da je vračanje primerov v ponovno proučitev običajno odrejeno kot posledica napak, ki so jih storila nižja sodišča, lahko ponovitev takšnih odredb v enem sklopu sodnih postopkov razkrije resno pomanjkljivost v sodnem sistemu (gl. na primer *Wierciszewska proti Poljski*, št. 41431/98, § 46, 25. november 2003). Vlada ni uspela zagotoviti nobenega pojasnila, ki bi Sodišče pripeljalo do drugačne odločitve.

23. Sodišče potem, ko je pregledalo vse posredovano gradivo in ob upoštevanju lastne sodne prakse v takih primerih, meni, da je bilo v predmetni zadevi trajanje postopka prekomerno in ni uspelo izpolniti zahteve po »razumnem času«.

Zaradi tega je prišlo do kršitve člena 6 § 1.

2. Člen 13

24. Sodišče ponavlja, da člen 13 zagotavlja učinkovito pravno sredstvo pred domačimi organi za zatrjevano kršitev zahteve iz člena 6 § 1 za sojenje v primeru v razumnem roku (glej *Kudla proti Poljski*, [GC], št. 30210/96, § 156, ECHR 2000-XI). Ob tem poudarja, da so bili ugovori in argumenti, ki jih je navedla Vlada, že zavrjeni v prejšnjih zadevah (glej *Lukenda*, navedena zgoraj), zato ne vidi razloga, da bi v predmetni zadevi sprejelo drugačno odločitev.

25. Zaradi tega Sodišče meni, da gre v predmetni zadevi za kršitev člena 13 zaradi pomanjkanja pravnega sredstva v notranji zakonodaji, s katerim bi lahko pritožnik pridobil odločbo, ki bi podpirala njegovo pravico v tem primeru do sojenja v razumnem času, kot je to določeno v členu 6 § 1.

II. UPORABA ČLENA 41 KONVENCIJE

26. Člen 41 Konvencije navaja:

» Če Sodišče ugotovi, da je prišlo do kršitve Konvencije ali njenih Protokolov, in če notranje pravo visoke pogodbenice dovoljuje le delno zadoščenje, Sodišče oškodovani stranki, če je potrebno, nakloni pravično zadoščenje«.

A. Odškodnina

27. Pritožnik je zahteval 10.000 evrov (EUR) za povrnitev nepremoženjske škode.

28. Vlada je takšni odškodnini ugovarjala.

29. Sodišče meni, da je pritožnik najverjetneje utrpel nepremoženjsko škodo. Na pravični podlagi je sklenilo, da mu iz tega naslova prisodi 1.200 EUR.

B. Stroški in izdatki

30. Pritožnik je poleg tega zahteval okoli 1.250 EUR za stroške in izdatke, ki so nastali pred Sodiščem.

31. Vlada je dokazovala, da je bil zahtevek previsok.

32. Glede na sodno prakso Sodišča je pritožnik upravičen do povrnitve stroškov in izdatkov le v toliko, v kolikor so dejansko in nujno nastali in so bili razumni glede na celoten zahtevek. Sodišče je opozorilo, da je pritožnikov odvetnik, ki je zastopal pritožnika tudi v primeru

Lukenda (glej zgoraj), vložil skoraj 400 pritožb, ki so razen drugačnih dejstev, v bistvu enake kot predmetna pritožba. V predmeti zadevi zato Sodišče meni, ob upoštevanju informacij, ki jih je pridobilo in navedenih kriterijih, da je primerno, da se pritožniku odobri vsota 1.000 EUR za postopke pred Sodiščem.

C. Zamudne obresti

33. Sodišče meni, da je ustrezno, če zamudne obresti temeljijo na najnižji posojilni stopnji Evropske Centralne Banke, ki se ji dodajo tri odstotne točke.

SODIŠČE NA PODLAGI NAVEDENIH RAZLOGOV SOGLASNO

1. prizna pritožbo za sprejemljivo;
2. odloča, da je prišlo do kršitve člena 6 § 1 Konvencije;
3. odloča, da je prišlo do kršitve člena 13 Konvencije.
4. odloča,
 - (a) da mora obtožena država, v roku treh mesecev od dneva, ko postane sodba pravnomočna v skladu s členom 44 § 2 Konvencije, plačati pritožniku 1.200 EUR (tisoč dvesto evrov) za nepremoženjsko škodo in 1.000 EUR (tisoč evrov) v zvezi s stroški in izdatki, skupaj z vsemi morebitnimi pripadajočimi dajatvami;
 - (b) da se bodo na navedene zneske od dneva, ko poteče rok navedenih treh mesecev do poravnave, plačevale enostavne obresti po najnižji posojilni stopnji Evropske Centralne Banke za vse zamudno obdobje, z dodanimi tremi odstotnimi točkami;
5. zavrača ostale pritožnikove zahteve za pravično zadoščenje.

Napisano v angleškem jeziku ter posredovano v pisni obliki dne 6. aprila 2006, v skladu s členom 77 §§ 2 in 3 Pravil Sodišča.

Vincent BERGER
Zapisnikar

John HEDIGAN
Predsednik